C/2024/1185

23.2.2024

P9_TA(2023)0349

Situace v oblasti lidských práv v Afghánistánu, zejména o pronásledování bývalých vladních činitelů

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 5. října 2023 o situaci v oblasti lidských práv v Afghánistánu, zejména o pronásledování bývalých vládních úředníků (2023/2881(RSP))

(C/2024/1185)

Evropský parlament,

— s ohledem na svá předchozí usnesení o Afghánistánu,

— s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že poté, co v Afghánistánu převzal moc Tálibán, vyhlásil všeobecnou amnestii pro bývalé vládní úředníky a bývalé členy ozbrojených sil (ANDSF); vzhledem k tomu, že Podpůrná mise OSN v Afghánistánu zdokumentovala nejméně 800 případů porušování lidských práv bývalých vládních úředníků a členů ANDSF ze strany fakticky vládnoucích orgánů, včetně jejich svévolného zadržování, mimosoudních poprav, násilných zmizení a mučení;

B. vzhledem k tomu, že bývalí vládní úředníci a členové ANDSF jsou zabíjeni ve vazebních zařízeních a na neznámých i veřejných místech; vzhledem k tomu, že rodiny často o osudu nebo místě pobytu svých zadržených příbuzných po dobu mnoha dnů nebo týdnů nevědí až do doby, než je jim vráceno jejich tělo;

1. vyjadřuje politování nad mírou porušování lidských práv v Afghánistánu, která od převzetí moci Tálibánem exponenciálně vzrostla; co nejdůrazněji odsuzuje veškeré porušování lidských práv v zemi, včetně rozsáhlého pronásledování bývalých vládních úředníků a členů ANDSF, obrovského útlaku žen a dívek, politiky genderového apartheidu a útoků na organizace občanské společnosti a obránce lidských práv;

2. vyzývá fakticky vládnoucí afghánské orgány, aby bez výjimky prosazovaly svůj veřejně oznámený závazek k vyhlášení všeobecné amnestie pro bývalé vládní úředníky a členy ANDSF;

3. vyzývá k urychlenému vytvoření mechanismu odpovědnosti pod vedením OSN s cílem vyšetřit případy údajného porušování lidských práv, včetně porušování lidských práv bývalých vládních úředníků a členů ANDSF, a případy porušování mezinárodního práva;

4. naléhavě vyzývá fakticky vládnoucí orgány, aby v souladu s mezinárodními závazky Afghánistánu zrušily přísná omezení práv žen a dívek;

5. znovu vyzývá Afghánistán, aby okamžitě a bezpodmínečně propustil Matiulláha Wesu, Žolii Parsíovou, Nedu Parwáníovou, Murtazu Behbúdího, Rasúla Parsího a všechny ostatní, kteří byli nezákonně uvězněni, a aby důkladně vyšetřil násilné zmizení Alii Azízíové;

6. trvá na zachování přísně podmíněné spolupráce s Tálibánem v souladu s pěti kritérii Rady pro spolupráci s fakticky vládnoucími afghánskými orgány;

7. naléhavě vyzývá EU a členské státy, aby zvýšily svou podporu afghánské občanské společnosti, mimo jiné financováním zvláštních programů pomoci a ochrany obránců lidských práv a vydáváním humanitárních víz pronásledovaným ženám a dívkám;

8. vyjadřuje politování nad tím, za vlády Tálibánu došlo k dramatickému zhoršení situace v oblasti náboženské svobody v Afghánistánu; odsuzuje Tálibán za brutální pronásledování křesťanů a dalších náboženských menšin s cílem vyhnat je ze země;

9. znovu poukazuje na svou solidaritu s obyvatelstvem Afghánistánu a na svůj závazek vůči němu, mj. s ohledem na jeho požadavek zajistit spravedlnost, odpovědnost a odškodnění za veškeré porušování lidských práv v Afghánistánu; vyzývá EU, aby v tomto ohledu podpořila probíhající vyšetřování ze strany Mezinárodního trestního soudu;

10. znovu vyjadřuje své znepokojení nad rychle se zhoršující humanitární situací v Afghánistánu a nad nedostatkem finančních prostředků na poskytování potravin osobám trpícím extrémním hladem; vyzývá Komisi a členské státy, aby navýšily humanitární pomoc a financování základních potřeb a podpory obživy;

11. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, OSN a fakticky vládnoucím orgánům Afghánistánu.